

TEJGAZDASÁGUNK TAVALYI ÉVE

2014-ben az európai termelés, illetve az ezt megjelenítő felvásárlás – az előrejelzéseket meghaladó ütemben – növekedett (I-X. hó: CLAL: 4,8%), amely már értékesítési gondokat jelentett, mivel a többlet jelentős részét harmadik piacokon kell elhelyezni.

A feldolgozásban részben kapacitáshiány, részben gazdasági döntés következtében a porítás és vajkészítés mellett a sajt-, illetve az UHT tej előállítás egyre nagyobb szerepet kapott. E két utóbbi termékkör az Unió belső piacán kereste és keresi az értékesítési lehetőségét.

A kereslet kínálati viszony megváltozása miatt a felvásárlási árak mérséklődtek, s természetesen a feldolgozott termékek piacára is átgyűrűzött ez a folyamat, a vaj és a tejpor árak is folyamatosan és jelentős mértékben csökkennek. Az embargó hátrányos hatásait mérsékelni hivatott intézkedések (a vaj, a sovány tejpor és az orosz korlátozások által érintett sajtok magántárolásának támogatása, valamint az intervenció időszak 2014. év végéig történő meghosszabbítása) csak részleges megoldást jelenthetnek.

Magyarországon szinte ugyanazon folyamatok zajlottak le, mint Európában, a felvásárlás az év első tizenegy hónapjában 6,9%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában mért mennyiséget. A felvásárlási árak folyamatos és fokozatos csökkenése is bekövetkezett, de az éves átlagár még mindig 7 Ft/kg-mal magasabb az előző évi átlagánál. A hazai termelés jelentős hányada nyerstej-kivétel formájában talál vevőre, a spot árak mozgása a kiviteli árakra, a kiviteli árak a belföldi árszintre közvetlenebb hatást gyakorolnak.

A hazai feldolgozók a többlet alapanyagból hazánkban hagyományosan nem tejporthoz és vajhoz, hanem UHT tejet, valamint sajtot készítenek. Az értékesítés bővítésének azonban nemcsak a fizetőképes kereslet szab korlátot, hanem a pont e két termékcsoport (európai) piacán kiéleződő verseny is, hiszen a többlettej egy része az uniós belpiacon ezen két termékben jelenik meg.

2014. évben kivételünket érdemben nem sikerült bővíteni, s ez azt is jelenti, hogy a több tejből készített több terméket a hazai piacon kellett elhelyezni. Eközben importunk ugyan több a tavalyinál, de még mindig lényegesen kisebb a két-három évvel ezelőtti rekordmennyiségénél.

Az első félévben számottevően megugrottak a feldolgozók készletei is, ez az értékesítés növekedésével az év végére mérséklődött. Az értékesítés bővülése sajnálatosan az átadási árak esésével párosult.

Szakmaközi szervezetünk életében 2014-ben több jelentős esemény történt, így például

- öt kiskereskedelmi lánc (CBA, Auchan, Penny Market, Tesco, COOP), továbbá a Magyar Tejipari Egyesülés is csatlakozott a Terméktanácshoz,
- megújítottuk a szakminisztériummal kötött stratégiai megállapodást, új tagjainkkal is írásban rögzítettük együttműködésünk alapjait,
- az év során új testületeket és tisztségviselőket választottunk, három éves programunk – amely szerint a termékpálya szereplők szakmai érdekegyeztetésének katalizátorai kívánunk lenni – is elfogadásra került.

Magyarországon a kvótarendszer márciusi megszűnése után – amennyiben a kedvező középtávú piaci előrejelzések megvalósulnak – enyhén növekedhet is az utóbbi évek tejtermelésének szintje. Valóban várható további lassú termelésbővülés, ez óhatatlanul némi ármérséklődést is jelenthet. Ennek mértéke, tartósága, regionális megjelenése nem jósolható meg. Ugyanakkor a már ismert hazai és EU-s támogatások, illetve szakmaközi szervezetünk további erőfeszítései tompíthatják ezek nemkívánatos hatásait.

Önnek és minden kollégájának jó egészséget, munkájukhoz sok erőt kitartást kívánok az új esztendőre!

Mélykúti Tibor
elnök
Tej Szakmai Szervezet
és Terméktanács

IV. TEJÁGAZATI KONFERENCIA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács 2014. október 30-án, Herceghalmon rendezte meg a „**Mér-földkő – Tagországi válaszlépések a tej-ágazat kihívásaira**” című ágazati konferenciáját.

Már hagyománynak számít, hogy minden évben megrendezzük a tejágazat éves konferenciáját. Ezeket a szakmai eseményeket igyekszünk logikusan egymásra épülve tematizálni. 2011-ben az Európai Unió tejpiaci szabályozásában bekövetkezett változásokat mutattuk be, illetve rávilágítottunk az úgynevezett „Tej-csomag” magyarországi aspektusaira. 2012-ben a kvótarendszer megszüntetésének témakörét jártuk körbe, kiemelten a várható hatásokra. Elmult évi rendezvényünkön pedig meghatároztuk közös céljainkat, konkrét intézkedési javaslatokat mutattunk be és részletes vitát folytattunk a magyar tejágazat jövőjéről.

Idei rendezvényünkön nemzetközi (holland, német, olasz) és hazai, neves kormányzati előadók segítségével kívántunk választ kapni a tejágazatot jelenleg leginkább foglalkoztató kérdésre, nevezetesen, hogyan érintheti a kvótakivezetés Európa országait és milyen válaszlépéseket terveznek az egyes tagállamok a várható hatások kezelésére.

A meghívott vendégeket **Mélykúti Tibor**, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöke köszöntötte. Beszédében az integráció és a szakmaközi együttműködés, azaz a piac szerveztségének jelentőségét emelte ki.

Örömkre szolgált, hogy a neves külföldi szakemberek mellett elfogadta meghívásukat és felkérésünknek eleget téve **Jakab István** úr, az Országgyűlés alelnöke nyitotta meg konferenciánkat. Rendkívül hasznos és érdekes szakmai beszédében a kooperáció, a piacon való szervezett

megjelenés fontosságára hívta fel a figyelmet. Elmondta továbbá, hogy az integráció mértéke és a versenyképesség között szoros kapcsolat áll fenn, s az ágazat szereplői közötti alapvető együttműködés nagymértékben javíthatja a versenyképességet.

Nem kisebb megtiszteltetés, hogy a Kormányzat színeiben előadónk között köszönthetjük **Dr. Mezei Dávid** urat, a Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztési stratégiai ügyekért felelős helyettes államtitkárát, aki a Kormány 2020-ig tartó vidékfejlesztési programjának hatásait mutatta be, naprakész adatokkal.

Elmondta, a tejágazat támogatására az új Vidékfejlesztési Program kereteiben közvetlenül az alábbi területeken áll rendelkezésre forrás: mezőgazdasági üzemek beruházásai (energiahatékonyság, trágyatárolók); mezőgazdasági termékek feldolgozásához, értékesítéséhez és/vagy fejlesztéséhez kapcsolódó támogatás; a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás, valamint állati genetikai erőforrások megőrzése támogatás. A közvetett támogatások közül kiemelten szólt az agrár-környezetgazdálkodási kifizetésekről, valamint az ökológiai gazdálkodás támogatásáról.

Tekintettel arra, hogy a 2015. évi kvótakivezetés előre láthatólag átrajzolhatja majd Európa „tejágazati térképét”, igyekeztünk olyan országok előadóit meghívni, amelyek jelentős piaci szereplői az Unió tejágazatának.

A vertikális integráció németországi jelentőségéről és a piaci várakozásokról a Német

Farmerszövetség képviselőjében **Dr. Simon W. Schlüter** úrtól hallhattunk tartalmas előadást. A szakember kiemelte, tekintettel arra, hogy a világpiacon a tejtermékek iránti igény folyamatosan nő, a globális kereskedelem nagy lehetőség az igen versenyképes német tejipar, továbbá az EU számára is. Hozzátette továbbá, a német nyerstej 70%-át szövetkezetek termelik meg.

A holland tejpiac szervezetségéről és várható alakulásáról **Kees Romijn**, az egyik legjelentősebb tejpiaci szervezet, az LTO alelnöke tartott magas színvonalú prezentációt. Előadásában elmondta, hogy a 12 millió tonnás holland tejtermelés 85%-a szövetkezetekben termelődik meg. A világ tejtermékek iránti igénye 2022-re 2,2%-kal fog nőni, így a növekvő tejtermék előállítás is megtalálhatja felvevőpiacát, mindez – hosszútávon – akár 20%-os termelésnövekedést is eredményezhet Hollandiában.

Nem először köszöntöttük előadóink között az olaszországi CLAL igazgatóját, **Angelo Rossi** urat, aki tőle megszokott módon, lényegre törően beszélt a várható piaci trendekről és mutatott be globális tejpiaci helyzetelemzést, melyben részletesen kitért Magyarország helyzetére illetve lehetőségeire. Előadásában elmondta, hogy az elmúlt két évben jelentős mennyiségű nyerstejet exportáltak Magyarországról Olaszországba, melynek kapcsán felhívta a figyelmet arra, hogy ezt a mennyiséget lehetőség szerint itthon kellene tartani és feldolgozni.

Ágazati konferenciáink egyik legizgalmasabb pillanata minden évben a **Fórum** beszélgetés, amikor is a jelenlévő vendégeknek lehetőségük nyílik kérdéseket intézni az előadókhoz.

Emelte a Fórum színvonalát, hogy rendkívül sűrű programja ellenére időt tudott szakítani és aktív résztvevője tudott lenni a beszélgetésnek **Dr. Nagy István** úr, a Földművelésügyi Minisztérium parlamenti államtitkára.

A konferencia vendégei így a külföldi szakértők és a Tej Terméktanács vezetői mellett a Kormányzat három jeles képviselőjéhez is tudtak, és intéztek is minden tejpiaci szereplőt érintő fontos kérdéseket, így elmondható, hogy rendkívül sikeres, a jelenlévők számára hasznos beszélgetés tudott kibontakozni.

Úgy ítéljük meg – és vendégeink elégedettsége is ezt igazolja –, hogy hasznos, az ágazat szereplői számára a jövő gondolkodását segítő ismeretátadást sikerült megszervezni, mely szakmai tanácskozásokra a jövőben is szükség van.

Fotó: **Vámosi-Nagy Gergely / Tej Terméktanács**

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2014. március 19-i ülésén úgy döntött, hogy az alapár 2014. április 1. napjától 2015. március 31. napjáig tartó kvótaévre vonatkozó éves átlagát, $\pm 2,5\%$ -os eltérési sáv alkalmazásával 103 Ft/kg összegben prognosztizálja. Az Elnökség a prognózist a kvótaév során negyedévente felülvizsgálja, és indokolt esetben módosíthatja. Az Elnökség a 2014. június 19-i ülésén a prognózison nem változtatott, 2014. szeptember 18-án azonban a 103 Ft/kg-os árprognózist 98 Ft/kg-ra módosította.

2014. december 17-i ülésén az Elnökség úgy döntött, hogy

a 2014. április 1. napjától 2015. március 31. napjáig tartó kvótaévre az alapár éves átlagára – 2014. szeptember 18-i Közleményében – nyilvánosságra hozott 98 Ft/kg-os prognózist nem módosítja, a kvótaév utolsó negyedévére pedig 88 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.

Az alapár előrejelzés irányt mutat a termelőknek és feldolgozóknak szerződéseik megkötéséhez, illetve módosításához. Továbbra is várjuk a tagság csatlakozási szándékát, melyhez további információt, valamint a csatlakozás feltételeit megtalálják a Tej Terméktanács weboldalán (www.tejtermek.hu).

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM – TEJ TERMÉKTANÁCS STRATÉGIAI PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁS

2014. október 26-án került sor a Földművelésügyi Minisztérium és a Tej Terméktanács között a Stratégiai Partnerségi Megállapodás újbóli aláírására (a korábbi – 2012-ben kötött – megállapodást az akkori Kormány megbízatásának megszűnéséig terjedő határozott időtartamra kötöttük, ezért volt szükség annak ismételt aláírására). Az ünnepélyes átadáson Dr. Fazekas Sándor miniszter elmondta, a szaktárca az új kormányzati ciklusban is folytatni kívánja azt a közös munkát,

amelyet még 2012-ben indított el. A megállapodásban foglaltak minden eddigienél szorosabb együttműködést tesznek lehetővé az ágazatot érintő jogszabályok előkészítésében, az átfogó programok és stratégiai dokumentumok megalkotásában. Hozzátette, a hatékony együttműködés alapja a partnerek, valamint a minisztérium közötti kölcsönös információcsere, a rendszeres egyeztetések és konzultációk.

Fotó: *Földművelésügyi Minisztérium*

PENNY MARKET KFT. – TEJ TERMÉKTANÁCS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

A Penny Market Kft. – a 2014. áprilisi 23-i termék tanácsi taggá válását követően – 2014. október 31-én együttműködési megállapodást kötött a Tej Terméktanáccsal. Az áruházlánc az ötödik a meghatározó kereskedelmi szereplők közül, akivel szervezetünk írásban is megerősíti együttműködési szándékát és egyben az első diszkontlánc az eddig csatlakozott kiskereskedelmi áruházak között.

A megállapodást – melyben a felek közös célokat fogalmaztak meg, valamint együttműködést határoztak el olyan témakörökben, melyekben egyértelmű a piaci szereplők érdek-

közössége – Jens Thilo Krieger a Penny Market ügyvezető igazgatója, valamint Mélykúti Tibor a Terméktanács elnöke írta alá. A Penny Market a jövőben is támogatja a honi élelmiszergyártókat, hogy minél több magyar terméket kínálhasson fogyasztói számára üzleteiben. Így ezen együttműködési megállapodás csak egy további mérföldkő azon úton, hogy közösen, sikeresen fejlődjön a magyar gazdagság.

Fotó: **Vámosi-Nagy Gergely**
/ Tej Terméktanács

VITAFORT ZRT. – TEJ TERMÉKTANÁCS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

Megújította együttműködési megállapodását a Vitafort Első Takarmánygyártó és Forgalmazó Zrt. és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács. A szerződést Kulik Zoltán, a Vitafort Zrt. vezérigazgatója és Mélykúti Tibor, a Tej Terméktanács elnöke írta alá. A Vitafort Zrt. 2012 decembere óta kiemelt pártoló tagja a Terméktanácsnak. A korábbi, határozott időtartamra szóló megállapodás újbóli aláírására, ezáltal az együttműködés megerősítésére került sor Dabason, sajtóreggeli keretében.

Kulik Zoltán vezérigazgató a megállapodás aláírása kapcsán elmondta, hogy évek óta kiváló az együttműködés a Tej Terméktanáccsal, amely a Vitafort és tejtermelő partnerei számára egyaránt gyümölcsöző volt. A tejágazati stabilitás, a piac minél zökkenőmentesebb működése pedig valamennyi piaci szereplőnek, így a Vitafortnak is érdekében áll. Erről az összefogásról szól a megállapodás.

Mélykúti Tibor elnök a sajtótájékoztatón a tejágazat kilátásaival kapcsolatban elmondta, a tejkvóta kivezetése után a becslések szerint az EU tejtermelése számottevően nem, csupán a régiók közötti megoszlása fog változni. A globális kereslet dinamikus növekedésének és a tejpiaci liberalizáló lépéseknek köszönhetően a világpiaci folyamatok hatása az EU-ban tovább erősödik majd. A gazdaságos és piacképes tejtermelés kulcsfontosságú ágazata a magyar mezőgazdaságnak. A hazai tejágazatban a takarmányozás – tekintettel arra, hogy a tejtermelési költségek között az egyik legnagyobb költségtényező – kiemelt fontosságú. A takarmánypotenciállal való felelős gazdálkodás a versenyképesség döntő feltétele, mely a kvótarendszer 2015. évi megszűntetése kapcsán is kulcsfontosságú szereppel bírhat a jövőben.

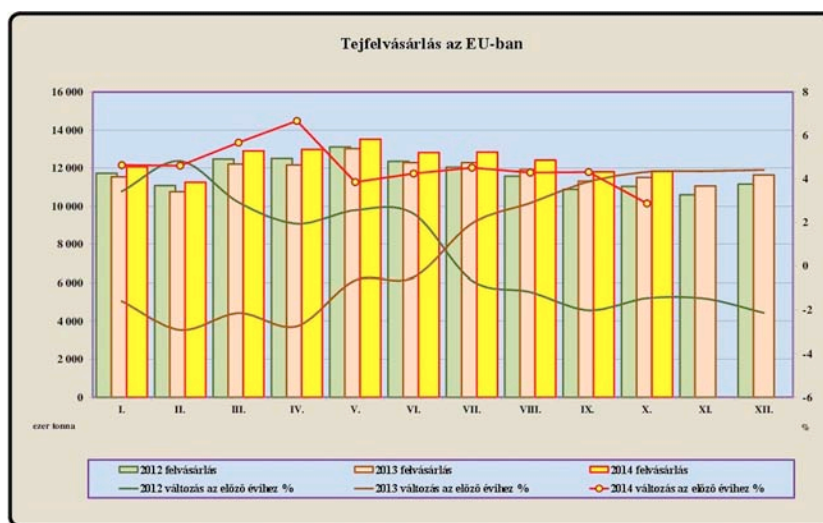
Fotó: **Tej Terméktanács**

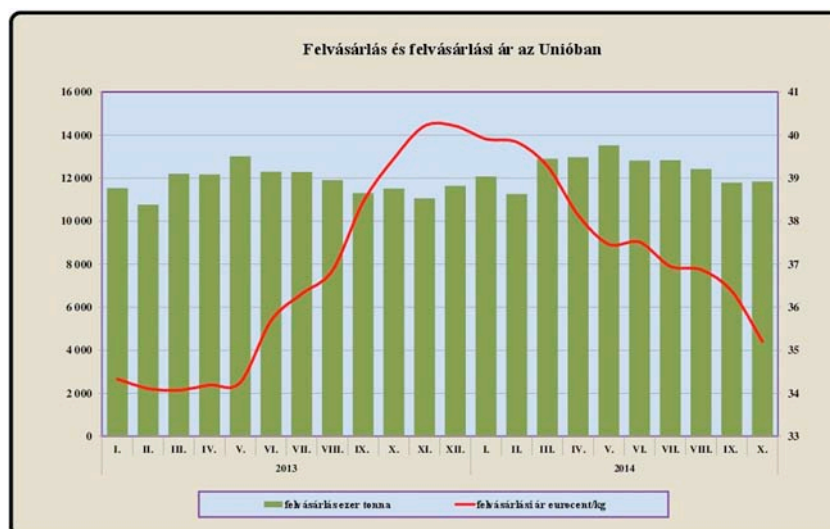
EURÓPAI UNIÓ

FELVÁSÁRLÁS, FELVÁSÁRLÁSI ÁR

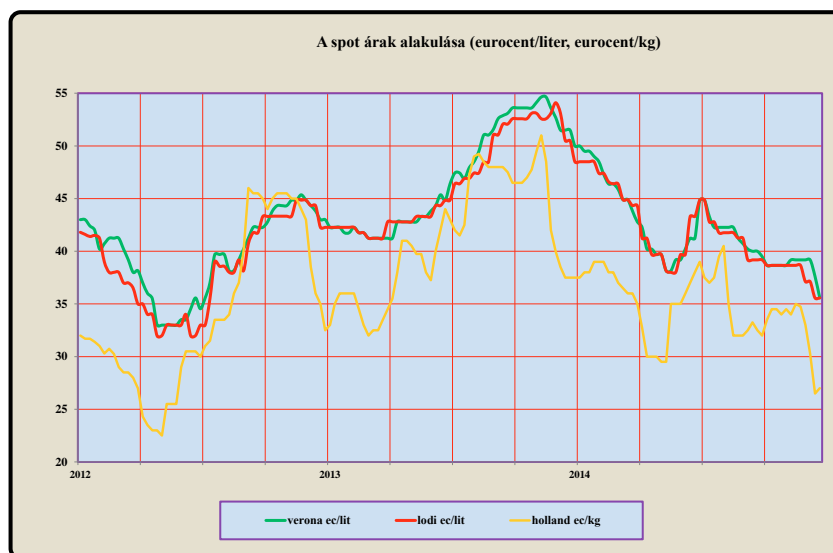
Európában a tejfelvásárlás mennyisége a 2014. év első tíz hónapjában 4,8%-kal volt magasabb az előző év azonos időszakának volumenénél (CLAL). A Milk Market Observatory 5%-nál magasabb növekedést közölt. Ezt a többlet alapanyagot vaj és tejporgyártás növelése mellett, sajt és félzsíros folyadéktej előállításának bővülése kísérte.

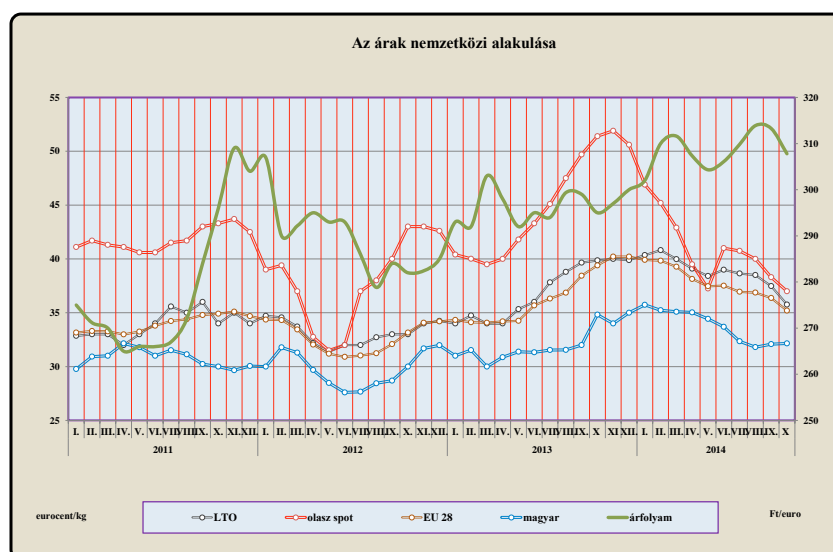
Forrás: CLAL

Forrás: CLAL, Milk Market Observatory

Forrás: CLAL

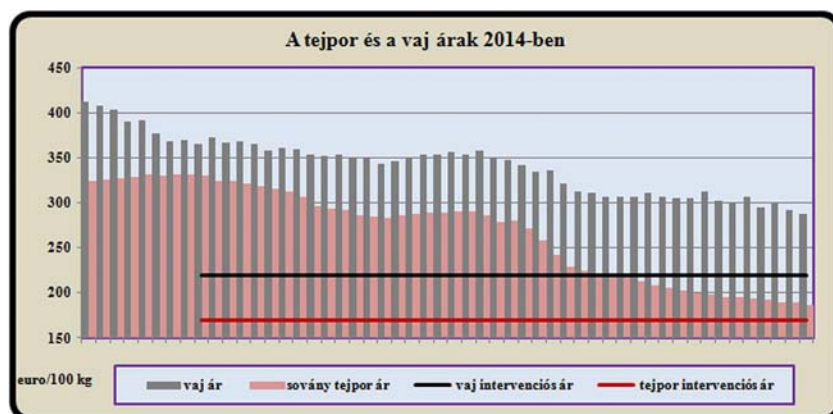

Forrás: MNB, LTO, Milk Market Observatory, Camera di Commercio Verona.

Az adatok nem azonos beltartalomra vonatkoznak, de a tendenciák összehasonlíthatók.

FELDOLGOZÁS

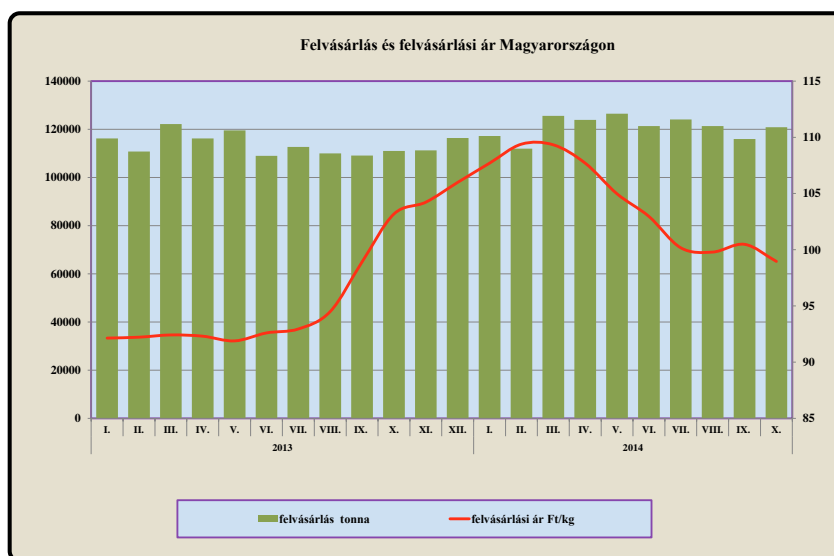
A feldolgozott termékek többsége jelentős áreséssel járt a késztermék piacon is: a vaj ára 30%-kal, a sovány tejpöré 43%-kal csökkent az év folyamán. Az embargó hátrányos hatásait mérsékelni hivatott intézkedések (a vaj, a sovány tejpöré és az orosz korlátozások által érintett sajtok magántárolásának támogatása, valamint az intervenciós időszak 2014. év végéig történő meghosszabbítása) ezen a tendencián alapvetően nem változtattak.

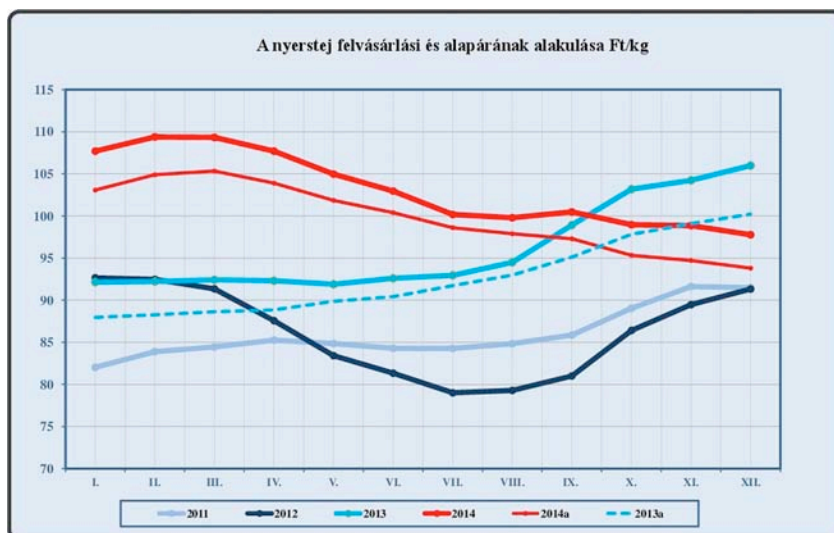
Forrás: Milk Market Observatory

FELVÁSÁRLÁS, FELVÁSÁRLÁSI ÁR

Hazánkban a felvásárlás az uniós ütemnél dinamikusabban (I-X. hó: 6,3%, I-XI. hó: 6,9%) bővült. Ezzel párhuzamosan a felvásárlási árak – ugyanúgy, mint az Unió átlagában – csökkentek, tavaly decemberben 97,77 Ft/kg-os szintet mért az AKI. Ez a 2013. decemberinél 8,22 Ft-tal ugyan alacsonyabb, de az éves átlag 7 Ft-tal több az előző évinél.

Forrás: KSH, AKI

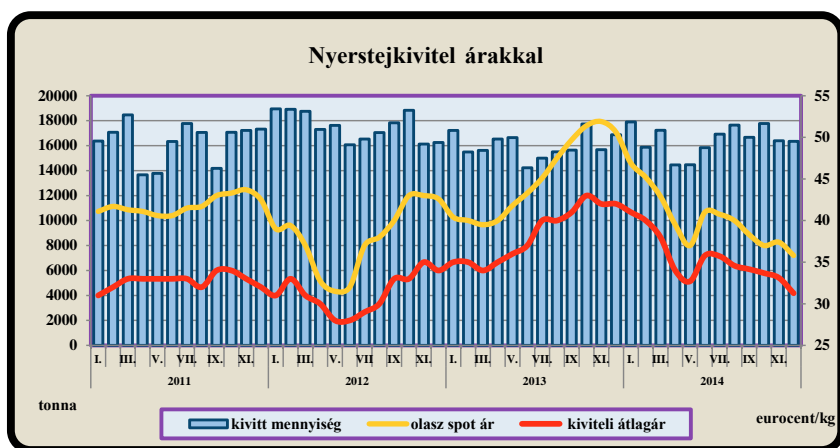

Forrás: AKI

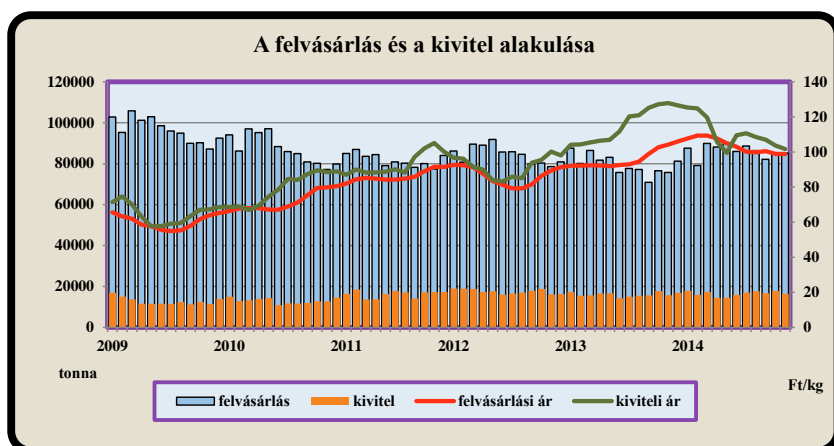
A hazai tej termékpálya egyik sajátossága a nyerstej kivitel magas szintje (évi mintegy 350 tonna). Ez egyben azt is jelenti, hogy a spot árak változása nem csupán áttételesen, hanem közvetlen formában is hatással van a belföldi piaci kapcsolatokra, a felvásárlási árak alakulására.

Forrás: AKI, Camera di Commercio Verona

Forrás: AKI

Forrás: AKI

FELDOLGOZÁS

A feldolgozók – s ez a magyar tejvertikum másik sajátossága – a többlet alapanyagból hazánkban hagyományosan nem tejpót és vaját, hanem UHT tejet, valamint sajtot készítenek.

A Terméktanács tag feldolgozók tevékenységének változása %						
	Termelés		Belföldi értékesítés		Export	
	2013/2012.	2014. I-XI./2013. I-XI.	2013/2012.	2014. I-XI./2013. I-XI.	2013/2012.	2014. I-XI./2013. I-XI.
folydéktej	112	108	114	113	99	74
vaj, vajkrém	104	100	101	95	137	79
trappista sajt	86	124	82	130	110	79
savanyított termékek	109	103	107	106	102	63

KÜLKERESKEDELEM

2014. év I-X. hónapban kivitelünket érdemben nem sikerült bővíteni, gyakorlatilag sem a folyadéktej, sem a sajt és túró termékcsoport exportja nem növekedett. Ez azt is jelenti, hogy a több tejből készített több terméket a hazai piacon kellett elhelyezni. Eközben importunk ugyan több az előző évinél, azonban kisebb a két-három évvel ezelőtti rekordmennyiségnél.

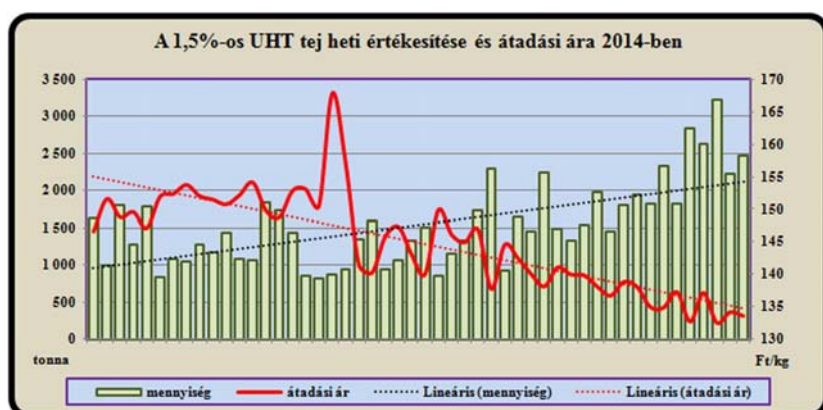
Külkereskedelmi forgalom I-X. hó						
	Behozatal tonna		Változás	Kivitel tonna		Változás
	2013.	2014.	%	2013.	2014.	%
0401 tej	86 418	96 202	111	359 211	362 686	101
0406 sajt és túró	38 445	40 503	106	17 480	17 209	98

BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS

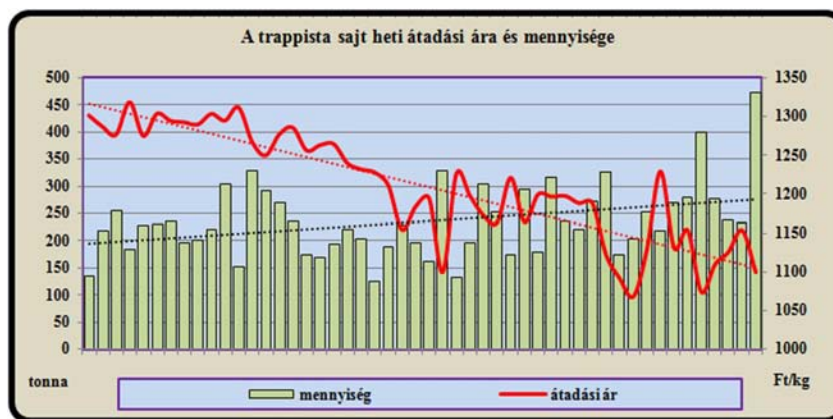
Az értékesítés bővítésének azonban nemcsak a fizetőképes kereslet szab korlátot, hanem a pont e két termékcsoport (európai) piacán kiéleződő verseny is, hiszen mint korábban szó volt róla, a többlettej egy része ezen két termékben jelenik meg. A sajtnál ráadásul az embargó is növeli az uniós belpiaci árualapot. Az első félévben számottevően megugrottak a feldolgozók készletei is, ez az értékesítés növekedésével az év végére mérséklődött.

FOGYASZTÓI ÁRAK

A 1,5%-os UHT tej, valamint a trappista sajt belföldön értékesített mennyisége növekedett, az árak azonban csökkentek.

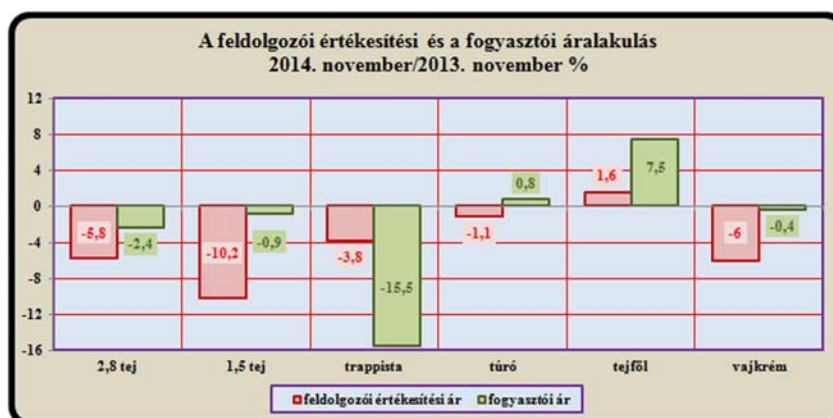

Forrás: AKI

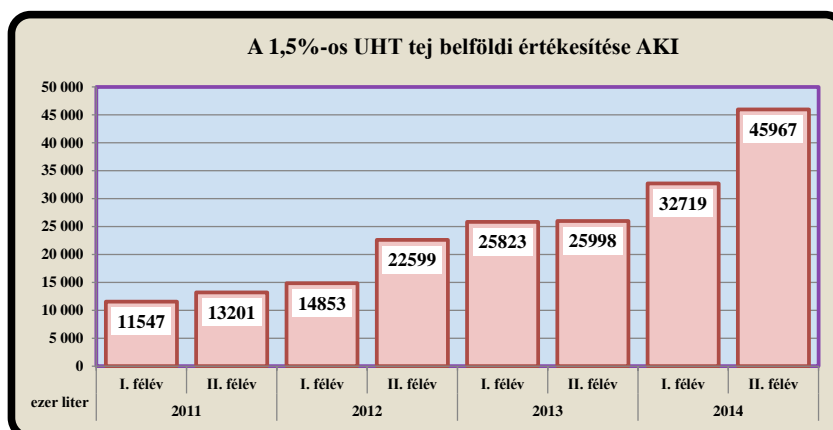

Forrás: AKI

2014 novemberében az egy évvel ezelőtti átadási és fogyasztói árakhoz viszonyítva – a tejföl kivételével – mindenütt csökkenés mutatható ki, leginkább azon két termékénél, amelyek a többlet levezetésében a legnagyobb arányt képviselték.

Forrás: AKI

Forrás: AKI

HATÓSÁGI BEJELENTÉSEK

A Tej Terméktanács 2014. IV. negyedévében is figyelemmel kísérte a hazai kereskedelmi forgalomban kapható tejtermékeket, és a jogszabályoknak, előírásoknak bármilyen formában nem megfelelő eseteket az illetékes hatóságok felé bejelentette. A bejelentések továbbra is elsősorban a hazai és import 1,5% zsírtartalmú UHT tejek és trappista sajtok közötti, vélhetően az adófizetés elmaradásának tulajdonítható jelentős árkülönbőség miatt kerültek benyújtásra a NÉBIH és a NAV felé, de a beadványok indokai között szerepelt a Magyar Élelmiszerkönyv, a jelölési előírások megsértése, illetve a fogyasztók megtévesztése is. A IV. negyedévben három esetben érdemi hatósági döntés is született, a diszkriminatív árképzés tárgyában tett bejelentések közül két esetben az eljáró hatóság kötelezettségvállalás teljesítését írta elő az adott kereskedelmi egységre. Fogyasztó megtévesztésre alkalmas jelölés tárgyban tett egyik bejelentésünk is elbírálásra került, a hatóság új csomagolóanyag gyártását írta elő az érintett forgalmazó részére.

JELÖLÉSI RENDELET – ÁTMENETI INTÉZKEDÉSEK

A fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendelet állapítja meg az élelmiszerek jelölésére irányadó általános elveket, követelményeket és kötelezettségeket. Az előírásokat, többek között az élelmiszerek csomagolásán kötelezően feltüntetendő adatok vonatkozásában, 2014. december 13. napjától kell alkalmazni. Átmeneti intézkedésként „a 2014. december 13. előtt forgalomba hozott vagy jelöléssel ellátott azon élelmiszerek, amelyek nem felelnek meg a rendelet előírásainak, mindaddig forgalmazhatók, amíg a készlet tart”.

Forgalomba hozatalnak minősül az élelmiszer készen tartása eladás céljára, beleértve az élelmiszer eladásra való felkínálását, vagy az élelmiszerek ingyenes vagy ellenérték fejében történő átadásának bármely egyéb formáját, valamint az élelmiszerek eladását, forgalmazását vagy átadásának egyéb módját.

A Rendeletben előírt kötelező tájékoztatásnak eleget nem tévő termékek közül csak a bizonyíthatóan 2014. december 12. 24.00 óráig legyártott termékek kerülhetnek forgalmazásra a minőségmegőrzési idő végéig, illetve a készlet erejéig. A 2014. december 13. 0.00 óra után gyártott termékeknek már valamennyi előírt tájékoztatási követelménynek meg kell felelniük.

A 2013/2014. KVÓTAÉV TELJESÍTÉSE

A 2013/2014. kvótaév teljesítésére vonatkozó tagállami adatok feldolgozását követően az Európai Bizottság 2014. október 3-én közzétett jelentése szerint nyolc tagállam – Németország, Hollandia, Lengyelország, Dánia, Ausztria, Írország, Ciprus és Luxemburg – teljesítette túl a 2013/2014 évi beszállítási tejkvótát, amelyért mindösszesen mintegy 409 millió euro kvóta túllépési illetéket kell fizetnie. Ezen tagállamok kvóta túllépése ellenére az Unió teljes kvótateljesítése 4,6%-kal maradt alatta a teljes kvótának, ez az érték 2012/13-ban 6% volt. Mindemellett Hollandia a közvetlen értékesítési kvótáját is túllépte 3300 tonnával (4,2%) és így további 918.000 euró büntetéssel kell számolnia.

A 2014. március 31-ével záródó kvótaévre vonatkozó nemzeti jelentések szerint a nyolc tagállam összesen 1.469.000 tonnával teljesített túl a nemzeti kvótáját.

A kvótát túlteljesítő tagállamok száma még mindig alacsony és az

érintett túlteljesített mennyiség is csak 1%-a a teljes beszállított tej-mennyiségnek. A kvótáját alulteljesítő többi 20 tagállam közül 14 több mint 10%-kal maradt alatta a beszállítási kvótájának.

NEMZETI KVÓTA TÚLLÉPÉSI ILLETÉK

A 1308/2013/EU rendelet 2014. január elsejével hatályon kívül helyezte a korábbi, 1234/2007/EK tanácsi rendeletet, ugyanakkor a tejkvóta-rendszerrel kapcsolatos cikkek és mellékletek mindaddig érvényben maradnak, amíg a rendszer meg nem szűnik.

Az elsősorban kvótájukat rendszeresen kihasználó, túlteljesítő tagállamok azonban a hatályon kívül helyező rendeletet akként értelmezték, hogy az utolsó kvótaévre vonatkozó esetleges tejjelletek behajtásának nincs jogalapja.

Az Európai Bizottság az 595/2004/EK rendelet módosításával szándékozta egyértelművé tenni, hogy a tejkvóta-rendszer mindaddig nem szűnik meg, amíg az abból eredő összes kötelezettség (pl. illetékfizetés, ellenőrzések) nem teljesül. A Bizottság Mezőgazdasági Piacok Közös Szervezésével Foglalkozó Bizottságának Állati termékek ülésein több körben is foglalkoztak a kérdéssel és végül a 2014. november 20-i ülésén elfogadták a tej- és tejtermékágazatban illeték megállapításáról szóló 1788/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 595/2004/EK bizottsági rendelet módosításáról szóló bizottsági végrehajtási rendelet-tervezet. Eszerint tehát a kvótájukat a 2014/2015. kvótaévben túlteljesítő tagállamoknak illetékfizetési kötelezettségüknek eleget kell tenniük.

AZ EU RÖVID TÁVÚ TEJÁGAZATI PROGNOZISA

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági Főigazgatósága a 2014. szeptember 15-ig rendelkezésre álló adatok alapján készítette el rövid távú előrejelzését a 2014/2015. évre.

A tejtermelés világszintű növekedésével megegyezően az Unióban is rekordszintű, az előrejelzések szerint 146,4 millió tonnát elérő tejfelvásárlás várható. Ez a folyamat, valamint az orosz importkorlátozás bevezetése a tejtermékek árának csökkenését eredményezi. Az év első hét hónapjának rekord magas árai miatt azonban az EU tejár átlagosan még mindig 11%-kal haladja meg az előző évi szintet. A szakértők nem prognosztizálnak jelentős csökkenést az év vége előtt. A legalacsonyabb árat előreláthatóan 2015 első negyedévében fogják elérni, majd 2015 második felében az árak ismét emelkedni kezdenek.

Az EU tejfelvásárlásában 2015-ben további 1,6%-os növekedést jeleznek előre. Három fő elem játszik szerepet ebben a kismértékű emelkedésben: az év első negyedévének csökkenő tejfelvásárlása azokban a tagállamokban, ahol a kvóta korlátozza a termelést, a kvótakivezetéssel ezen korlát eltörlése (bár kisebb hatással, mint korábban várták) és egy lassuló kínálat növekedés a többi tagállamban, a következő évre várható alacsonyabb tejárnak köszönhetően. A tejtermékek árai augusztusban drasztikusan csökkentek, szeptemberben azonban a csökkenés lelassult.

Az orosz importkorlátozás ellensúlyozására rövidtávon az oroszországi sajt exporthoz felhasználandó tej egy része sovány tejjor és vaj előállításához kerül át, miközben az új export lehetőségek felkutatása is zajlik. A tejjor termelésének növekedése 2015-ben is folytatódik. A vaj termelése az orosz importkorlátozás bevezetése előtt éppen növekvő tendenciát mutatott. Az orosz export lehetőség bezárulása ellenére az USA-ba irányuló export tovább erősödhet, tekintettel arra, hogy az USA piacán vajhiány alakul ki a sajtermelés erőteljes növekedését követően. Az orosz embargó által szintén közvetlenül érintett sajt árai nem csökkentek jelentősen, mert az érintett cégek alkalmazkodva az új helyzethez a már oroszországi exportra

legyártott sajtoknak más piacokat kerestek (alacsonyabb árakon) és csökkentették a sajtgyártást. Az EU egy főre eső sajt fogyasztásában a 2013. évi stagnálást követően 2014. évben 1,6%-os növekedést prognosztizálnak. A friss tejtermékek gyártása 2014-ben is stabil marad, és ez tendencia várható 2015. évben is. A tejszín kivételével a friss tejtermékek fogyasztása az EU-ban ugyancsak stagnál.

EU TEJPIACI HELYZET

Az Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont jelenleg elérhető legfrissebb, 2014. októberi adatai szerint az EU nyerstej szállítása 5,4%-kal haladta meg a 2013. évi szintet és a kvótaév (április-október) tekintetében is ekkora volt a növekedés. Az Unión belül egy tagállamban, Görögországban csökkent csak a tejfelvásárlás. Magyarországon az uniós átlagnál nagyobb mértékben, 6,3%-kal nőtt a tejfelvásárlás, a kvótaév vonatkozásában pedig 8,4%-os volt a növekedés. A sajt, a tejpör és a vaj termelése növekszik, egyedül a savanyított tejtermékek előállításában tapasztalható csökkenés. Legnagyobb növekedés továbbra is a sovány tejpör esetében mérhető (+ 24%).

Az uniós nyerstej ár 2014 októberében tovább csökkent (35,05 EUR/100 kg), 2013 októberéhez képest 11%-os a csökkenés. A magyarországi átlagár októberben 32,14 EUR/100 kg volt (8%-kal kevesebb, mint 2013 októberében), ezzel a 28 tagállam közül a 22. helyen állt.

A spot árak év eleje óta tartó esése április hónapban megállt, az árak emelkedni kezdtek, majd augusztusban drasztikus esés következett be és a csökkenő tendencia azóta is tart (olasz spot ár (lodi): 34, holland spot ár: 27 EUR/100 kg).

A tejtermékek árait ez év eleje óta jellemző csökkenő tendencia tovább folytatódott, kivéve a viszonylag stagnáló emmentáli sajt árát (2015. januári árak – Sovány tejpör: 185 EUR/100 kg, Vaj: 293 EUR/100 kg, Teljes tejpör: 236 EUR/100 kg, Cheddar: 314 EUR/100 kg, Edami: 275 EUR/100 kg, Gouda: 287 EUR/100 kg, Emmentáli: 436 EUR/100 kg, Savópor: 87 EUR/100 kg).

Az EU exportja 2014 első tíz hónapjában a sovány tejpör esetében jelentősen meghaladta az előző évi szintet, a sajt nál ugyancsak erőteljes emelkedés kezdődött. A teljes tejpör export májusban megkezdett csökkenése augusztusban megállt és emelkedni kezdett, de továbbra is a 2013-as szint alatt alakul. A vaj exportja augusztusban a 2013-as szintre ért, majd ahhoz közel alakuló, növekvő tendenciát mutatott. Az EU vaj importja a 2014. január-októberi időszakban 54%-kal magasabb az előző évhez viszonyítva. A sajt esetében kisebb az emelkedés, de így is 5%-kal magasabb a 2014. 1-10. hónap importja, mint a 2013. év azonos időszakáé.

A világpiacon árat vizsgálva elmondható, hogy a vaj és a sajt esetében az EU árai, míg a teljes tejpör esetében az USA árai a legmagasabbak. A sovány tejpör árak közel azonosak, de Óceánia árai kis mértékben magasabbak. A tejtermelés Ausztrália, Új-Zéland és az USA esetében is a 2013-as szint feletti, Új-Zélandon és Ausztráliában növekvő a tendencia, bár utóbbi esetben októberben csökkenés kezdődött. Az USA-ban a tejtermelés csökken. Az átlagár Új-Zélandon tovább csökken (26,9 EUR/100 kg), az USA-ban azonban júliust követően nagymértékben emelkedni kezdett, októberre elérte a 47,53 EUR/100 kg árszintet.

TEJTERMELŐI DEMONSTRÁCIÓ BRÜSSZELBEN

Az Európai Tej Tanács (European Milk Board) szervezésében 2014. december 11-én európai tejtermelők demonstrációjára került sor Brüsszelben az Európai Bizottság épülete előtt, hogy felhívják az európai politikusok figyelmét egy új válság kialakulására a tejágazatban. A kvótarendszer 2015. március 31-i kivezetése, az orosz importkorlátozás, a tejtúlermelés, a tejárak drasztikus csökkenése a tejtermelőket egyre súlyosabb helyzetbe sodorja. Az EMB az

egyetlen megoldást új válságkezelő intézkedések alkalmazásában látja, amelyekkel a tejtermelést a piaci igényeknek megfelelően lehet alakítani. A jelenlegi piacsabályozó eszközök: az intervenció, a magántárolás, a támogatás nem járható út. Az EMB egy új programot (Piac Felelősségi Program) dolgozott ki, amellyel megoldható lenne a válság kezelése, megelőzése. A demonstráció során Európa vezető politikusainak arcképeit tejjel árasztották el, jelezve, hogy Európa lassan belefullad a tejbe. A demonstrálók további tüntetéseket helyeztek kilátásba abban az esetben, ha a Bizottság nem foglalkozik érdemben a kérdéssel.

KIEGÉSZÍTŐ VÁLSÁGKEZELŐ ESZKÖZ:

PIACI FELELŐSSÉG PROGRAM

Az Európai Tej Tanács (EMB) és a Német Tejtermelők Szövetsége (BDM) együttműködésében került kidolgozásra a Piaci Felelősség Program. A program alapelve a válság megelőzése, amelyet a piac megfigyelésével és a piaci változásokra való gyors reagálással, illetve egy három-fázisú programmal lehetne megvalósítani.

A program első fázisaként a piaci index, a tejárak és a termelési költségek kritikus szintre csökkenésekor egy korai figyelmeztetés kerül kibocsátásra. A 2. fázisban a gazdaságok előtt három lehetőség áll. Az első a termelés növelése a válság ellenére, nagyobb nyomást kifejtve a piacra. A második a termelés szinten tartása. A harmadik lehetőség egy önkéntes önkorlátozás. Amennyiben a válság tovább mélyül, a 3. fázisban a Piaci Felelősség Program egy kötelező – pl. 2-3%-os – termelés-csökkentésről intézkedik. Ezzel a piaci egyensúly helyreáll, a válság megszűnik, és a normál termelés újraindulhat.

A program bonus-malus rendszeren alapszik, azaz azon gazdaságok, amelyek a válság ellenére is növelik termelésüket, felelősségi hozzájárulás megfizetésére kötelezettek piacellenes magatartásuk miatt. Azon termelők azonban, akik termelésük visszaszorításával segítik a válság gyors megszűnését, pénzügyi kompenzációra jogosultak. Az EMB hiszi, hogy ezen program uniós alkalmazásával a termelést a piaci igényekhez lehet alakítani, és elkerülhetővé válnak azok a helyzetek, körülmények, amelyek a 2009. évi tejválsághoz vezettek és amelyek most egy újabb válság kialakulása felé mutatnak.

ÚJ MEZŐGAZDASÁGI BIZTOS – PHIL HOGAN

Phil Hogan, Írország korábbi környezetvédelmi minisztere váltotta a román Dacian Cioloş az Európai Bizottság Mezőgazdasági Biztosi posztján, megbízatása 2014 novemberétől 2019-ig tart. Felelősségi körébe tartozik az EU mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikájának biztosítása a növekedés, a beruházások és új munkahelyek teremtése érdekében; az EU mezőgazdasági és vidékfejlesztési kiadásai hatékonyságának felülvizsgálata; azon módszerek meghatározása, amelyekkel az európai mezőgazdaság energiahatékonyabbá, CO₂ kibocsátása alacsonyabbá válhat; a termelői közvetlen kifizetések egyszerűsítési lehetőségeinek vizsgálata.

MAGYAR ÉLELMISZEREK BIZOTTSÁG

TEJ ÉS TEJTERMÉK SZAKBIZOTTSÁG

A Szakbizottságok mandátuma 5 éves ciklusokra szól, a tagok ki-nevezése a ciklus kitöltésével, 2014. december 31. napjával leárt. A bizottságok újjászerveződése folyamatosan történik. A Tej és Tejtermék Szakbizottság elnöki tisztségét 3 ciklus óta Dr. Unger András töltötte be, aki a szakbizottság 2014. november 27-i utolsó ülésén jelentette be, hogy az elnöki tisztséget a továbbiakban nem kívánja betölteni. A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ezúton is köszönetet mond Dr. Unger Andrásnak a tejágazat érdekében a szakbizottság elnökeként kifejtett munkájáért.

MIKOTOXIN PROBLÉMA

Az ez évi időjárás, és annak főleg nyárutóra–őszre eső nagyon csapadékos része a várható rekord kukoricatermés sikerét nagyon elrontotta, mivel rég nem látott penészgomba aktivitást és ebből adódóan nagyon súlyos mikotoxin terhelést eredményezett.

A leírt mikotoxinok száma ma már jóval ezer felett van, amelyek közül is kb. 150 az élettanilag jelentős hatású vegyület, és ezek mindössze kb. 10%-át, azaz 10-15 mikotoxint vizsgálunk rendszeresen. Állat- és humán-egészségügyi szempontból kiemelkedő jelentőségük az aflatoxinok, a trichothécén fusariotoxinok (T-2, HT-2, DON, neosolaniol, nivalenol stb.), a rezorcilsav-lakton szerkezetű fusariotoxinok (F-2 toxin), illetve a fumonizinek (ugyancsak fusariotoxinok), és a (raktári gombakártevők által termelt) ochratoxinok.

A mikotoxinok károkozása nagyon összetett, sok esetben még a termőhelyen, betakarítás előtt fertőzik meg a növényeket és a termést, így okozva komoly károkat. A 2014 évi kukoricatermés legjelentősebb mikotoxin szennyezettségét eddigi adataink szerint az extrém magas DON és kisebb mértékben az F-2 toxin jelenti, amely számos probléma forrása.

A DON toxin közismerten mérsékli a takarmányfelvételt, súlyosabb esetben akár takarmány visszautasítást is okozhat, amely lehet egyszerű íz vagy szaghiba következménye, de az idegrendszer megváltozott működése is okozhatja. A csökkent takarmányfelvételnek számtalan kedvezőtlen következménye lehet, mivel az állatok nem kapják meg genetikailag kódolt energia, makro- és mikroelem, fehérje, vitamin stb. szükségletüket, ezért ez anyagforgalmi zavarokhoz, hiánytünetekhez, és romló termelési mutatókhoz vezethet. Az F-2 toxin ivarszervekre gyakorolt, szaporodásbiológiai káros hatása szintén sokszorosan igazolt tény.

A termelési mutatók romlásával már kisebb gombafertőzöttség esetén is számolni kell, azonban ehhez még hozzájárul a mikotoxinok közvetlen toxikus hatása, és az általuk előidézett megbetegedések (mikotoxikózis). A mikotoxinok jelentős része potenciálisan rákkeltő, és akár mutagén vagy teratogén hatása is lehet, azonban szinte mindegyik mikotoxin már kis koncentrációban is immunszuppresszív hatású, mivel többségük általános fehérje szintézist gátló vegyület. Rendszerint akadályozzák a limfociták képződését, vagy blokkolják az intracelluláris enzimek működését. A szuppresszió mértéke függ a mikotoxin fajtájától, és a terhelés időbeli alakulásától. A különböző oxidatív hatású vegyületek – peroxidok, szabad gyökök –, valamint a gomba enzimek, biogén aminok stb. ronthatják a takarmányok A és E vitamin, biotin, béta karotin stb. stabilitását, ezáltal csökkentik a takarmányok tápláléértékét, de szinte minden esetben íz és szaghibát is okoznak.

A fentiekből látszik, hogy a mikotoxinok hatása nagyon komplex folyamat, amelynek a megoldását komplex módon kell kezelni. A kukoricatermés magas mikotoxin szennyezettsége majdnem országszerte általános, így válogatni a jobban vagy kevésbé toxinterhelt kukoricák között alig lehet, annak érdekében, hogy a felhasználás során figyelembe vegyük a különböző állatfajok eltérő mikotoxin érzékenységét. Természetesen mégis ez az első lépés, amelyet a felhasználás során

meg kell kísérelni. Ehhez azonban laboratóriumi vizsgálatok, jól nyilvántartott raktározás és szervezett felhasználás kell, amely nem mindig könnyű. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a kukoricákban (mint minden takarmányban) a mikotoxinok eloszlása nem homogén, hanem göcös jellegű, így sokszor nehéz pontosan felmérni a szennyezettség reális értékét.

A „toxinkötő”, „toxinsemlegesítő” készítmények alkalmazása – noha nem ad tökéletes megoldást a problémák kezelésére, de – szinte az egyedüli megmaradó lehetőség. Érdekes megjegyezni, hogy éppen a probléma komplexitása és az ebből adódó elért hatás objektív értékelésének problémái miatt az EFSA (Európai Élelmiszerlánc Biztonsági Hatóság) „toxinkötő”-ként nem engedi regisztrálni az erre a célra kifejlesztett készítményeket takarmány adalék regiszterében (Register of Feed Additives), így a készítmények zömét egyéb takarmány kategóriában regisztrálják (ásványi takarmányok, ízletesség javítók stb.).

Cégünk – mint takarmánygyártó cég – alapvető kötelességének érzi, hogy partnerei segítségére legyen különböző takarmányozással kapcsolatos problémáik – jelen esetben a mikotoxin probléma – kezelésében és kártételeinek csökkentésében. Az általunk kifejlesztett „VITASORB”, mint általános hatású mikotoxin semlegesítő készítmény sikerrel működött az elmúlt években. A VITASORB szintén több hatásmechanizmust magában foglaló készítmény, amely az előzőekben tárgyalt problémákra koncentrált. Legjelentősebb hatása az immunrendszer stabilizálásában van és ezzel a mikotoxinok egyik legnagyobb kártételét, az immunszuppresszív hatást és annak következményeit küszöböli ki. Másrészt finomszemcsés agyagásványa (80% feletti klinoptilolit tartalommal), valamint mikrokapiilláris szerkezetű hemicellulóz – cellulóz tartalmú növényi rosttartalma kiváló hatásfokú mikotoxin adszorbensként működik. A harmadik védelmet a hatékony antioxidáns hatású vegyületek adják, amelyek blokkolják a mikotoxinok, valamint a primer anyagcseretermékek rendkívül káros oxidatív folyamatait, és ezáltal megakadályozzák létfontosságú koenzimek degradálódását.

2012-ben az aszály és az ennek következtében fellépő nagyon súlyos Aflatoxin szennyezettség miatt létrehoztuk a VITASORB Aflatoxinra specializált változatát (a „VITASORB – AFLA”-t), amelynek hatásosságát számos nagyüzemi partnerünk gyakorlati tapasztalata igazolta. Ez a 2014-es évi új kihívás ismét egy új változat kifejlesztését eredményezte, amelyben az eddigi tulajdonságok megtartása mellett a Fusarium mikotoxinokra vonatkozó hatást erősítettük meg például a bélflóra enzimatiszus aktivitásán keresztül különböző bélhám és sejtmembrán védő komponensekkel – autolizált élesztő kivonatokkal, és sejtenergia booster B vitaminokkal.

Az így létrehozott „VITASORB – F” reményeink szerint hatásos segítség lehet a DON és az F-2 toxin magas szintjében manifesztálódott probléma kezelésében, gyakorlatilag minden állatfaj számára.

Dr. Koppány György
tudományos igazgató

Dr. Gregosits Balázs
kutatás - fejlesztési igazgató

Vitafort Zrt.

Az Agrár Klub legutóbbi rendezvényén a magyartól lényegesen eltérő szerkezetű belga agrárium működésébe pillanthattak be a résztvevők. A belga farmgazdások a maguk 30 hektáros méretével világpiaci szinten termelnek, ami a földrajzilag igen kedvező elhelyezkedésen túl annak is köszönhető, hogy a gazdák érdekeit több szövetség képviseli és védi, amelyek közös hangon szólalnak fel a gazdák érdekében. Ezen felül a Közös Agrárpolitika támogatásainak minél hatékonyabban elosztásával is igyekeznek még versenyképesebbé tenni a gazdaságokat.

A K&H Csoport és az Agrár Európa Kft. által szervezett Agrár Klub legutóbbi rendezvényének témája a belga agrárium működése volt. „Belgiumban az egy gazdaságra jutó éves kibocsátás 100 ezer euró, míg Magyarországon ez az arány 8-10 ezer euró között mozog, amivel messze az EU átlag (25 ezer euró) alatt vagyunk. Ezzel összefüggésben a belga élelmiszeripar 2012-es árbevétele közel ötször nagyobb volt, mint Magyarorszáé, ráadásul Belgium mindezt kevesebb alkalmazottal érte el” – mondta el Tresó István a K&H Bank Agrárüzletág fejlesztési főosztály vezetője. „Mivel a K&H Bank a belga tulajdonú KBC Csoport tagja, ezért kézenfekvő, hogy megnézzük, a belga agrárium az egy gazdaságra jutó 30 hektáros területével hogyan képes világpiaci színvonalra” – tette hozzá a szakember.

A szakmai fórumon Pieter Verhelst, a Boerenbond európai és nemzetközi stratégiai tanácsadója mutatta be a magyartól jelentősen eltérő struktúrájú belga agrárium működését. „A Boerenbond, azaz a belga parasztszövetség egy szakmai szervezet, amely a gazdák érdekeit védi és képviseli. A szövetségnek a flamand régióban 16 700 tagja van, ami a belga gazdák 70-75%-át teszi ki. Belgiumban ezen kívül még két ilyen szövetség létezik, velük közösen, egy hangon szólalunk fel az agrárium érdekében. A Boerenbondnak további két pillére a „Vidéki mozgalom”, amely összefogja a vidéken élő csoportokat, valamint a szövetség által működtetett vállalatok” – mondta el a szakember.

Belgiumban közel 1,4 millió hektár művelt terület van, ami az ország területének 40%-át jelenti, ugyanakkor az országban közel 43 ezer gazdaság működik, így az egy gazdaságra jutó művelt terület átlagosan mindössze 30 hektár. Ennek ellenére Belgium 100%-os önellátási ráta felett tud termelni például burgonyát, tejet, tojást és baromfit, az exporttevékenységből

származó bevétel pedig közel 40 milliárd euró.

Az élelmiszeriparban is a kis gazdaságok, a kkv-k dominálnak, a cégek 75%-a kevesebb mint 10, 50%-uk pedig kevesebb mint 5 főt foglalkoztat. Ezt azonban nem tartják gyengeségnek, sőt, kifejezetten erősségként fogják fel, mivel a belga gazdaságok ugyan kicsik, de exportorientáltak és sokszínűek, aminek továbbfejlesztése a cél.

Ezek az eredmények természetesen nemcsak a gazdákon múlnak. Belgium abban a kivételes helyzetben van, hogy a piac kellős közepén helyezkedik el, fontos kikötővárosok vannak a közelben és a főbb európai autópályák is itt keresztezik egymást. Az országnak nagyszerű a klímája és a talajminősége is, valamint a nagy múltra való tekintettel rengeteg tapasztalattal rendelkezik. Ugyanakkor óriási a verseny a termőföldért, aminek az ára már most 50 ezer euró hektáronként, és várhatóan tovább fog emelkedni, ezért az egy hektáron megtermelhető nyereséget igyekeznek maximalizálni a gazdaságok. Így a gabonatermelésen túl kénytelenek elmozdulni más ágazatok felé, amik még ilyen magas földárak mellett is nyereségesek, mint például a zöldség és gyümölcs-termesztés, vagy az állattenyésztés.

A Közös Agrárpolitika támogatásainak elosztásával is igyekeznek minél hatékonyabbá tenni a gazdaságokat. Egyrészt a gazdák hektáronként igen magas támogatást kapnak, amit a múltbéli referenciák alapján osztanak szét. Másrészt nagy hangsúlyt fektetnek a beruházások támogatására, erre a célra a maximális összeget használják fel, ami által sokkal versenyképesebbek a gazdák. Továbbá a fiatal gazdák támogatása is kiemelt figyelmet kap. Emellett arra törekszenek, hogy a KAP támogatások adómentesek legyenek, ezért régóta folynak a tárgyalások a kormányal, aminek következtében alacsonyabb lett a KAP adókulcs.

„A 15 éves Agrár Európa Klub hagyományait felidézve éppen ezért indítottuk el újra az Agrár Klubot, hogy összehozzuk a hazai agrár- és élelmiszeripar legfontosabb szereplőit, szervezeteit, és lehetőséget biztosítsunk az ágazat fő kérdéseinek, problémáinak közös megvitatására. A fórumra folyamatosan nagy igény mutatkozik, hiszen a közel két év alatt 13 témakört vitattunk meg 29 előadóval, az adott téma kiváló szakértőivel” – hangsúlyozta ki Tresó István.

Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.

Immunity+™

**EGÉSZSÉGESEBB
ÁLLOMÁNY
HOSSZABB
ÉLETTARTAM
NAGYOBB
PROFIT**

A kanadai University of Guelph által végzett tanulmány alapján az Immunity+ tenyészbikák lányai lényegesen ellenállóbbnak, egészségesebbnek mutatkoztak az állomány átlaghoz képest:

27%

kevesebb
tőgygyulladás

17%

kevesebb
méhgyulladás

32%

kevesebb
magzatburok
visszam.

SEMEX®
MAGYARORSZÁG
— GÉNBANK —

Genetics for Life®

A tanulmányt az Egyesült Állomokban, Floridában, egy 3000 állatot számláló állomány 700 egyedén végezték el.

www.semex.hu & www.semex.com

TÖRVÉNYEK:

2014. évi XXXIX. törvény egyes törvényeknek a költségvetési tervezéssel, valamint a pénzügyi és a közüzemi szolgáltatások hatékonyabb nyújtásával összefüggő módosításáról

A törvény módosítja többek között a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiacon szabályozás egyes kérdéseiről szóló 2012. évi CXXVIII. törvényt, mely módosítás szerint *hatályát veszti a hivatkozott törvény alábbi, 9. § (3) bekezdése:*

„Azon piacszerzési intézkedés kiterjesztése kezdeményezhető, amely a kérelem beadásának időpontjában már legalább egy éve hatályban van.”

2014. évi CXII. törvény a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvénynek a tisztességes piaci magatartás megvalósulása érdekében a vállalkozások működésével összefüggő módosításáról

A módosító törvény alapján az a gazdasági társaság, amelynek nettó árbevétele több mint fele napi fogyasztási cikk kiskereskedelmi értékesítéséből ered, bármely két egymást követő üzleti évben elért nettó árbevétele mindkét üzleti évben külön-külön eléri a 15 milliárd forintot és a mérleg szerinti eredménye mindkét üzleti évben nulla vagy negatív, a második üzleti év beszámolójának elfogadását követően nem folytathat napi fogyasztási cikk kiskereskedelmi értékesítésére vonatkozó tevékenységet.

2014. évi CII. törvény a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról

A törvény rendelkezései alapján az üzletek – a törvényben, vagy az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott kivételekkel – a kiskereskedelmi napokon 6 óra és 22 óra között tarthatnak nyitva, vasárnap és munkaszüneti napokon zárva tartanak.

KORMÁNYRENDELETEK, HATÁROZATOK:

1750/2014. (XII. 15.) Korm. határozat az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020 bevezetéséről

A Kormány az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársasággal együttműködésben, 15 milliárd forint keretösszeggel, 2020. december 31-éig történő hitelszerződés-kötési lehetőség biztosításával meghirdeti az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020-at.

1751/2014. (XII. 15.) Korm. határozat az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram 2020 bevezetéséről

A Kormány az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársasággal együttműködésben 6 milliárd forint keretösszeggel 2020. december 31-éig történő hitelszerződés-kötési lehetőség biztosításával meghirdeti az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram 2020-at az élelmiszeripari vállalkozások számára maximum 6 éves lejáratú, azon belül maximum 3 éves türelmi idővel, minimum 5 millió forint, maximum 500 millió forint összegű hitelösszeggel.

MINISZTERI RENDELETEK:

15/2014. (X. 9.) FM rendelet az Új Magyarország TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram kapcsán kamat megfizetéséhez igénybe vehető csekély összegű támogatásról, valamint egyes agrártámogatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet alapján a hitelprogram keretében felvett hitelhez kapcsolódóan a termelői szerveződés kamattámogatás igénybevitelére jogosult. A kamattámogatás mértéke legfeljebb a hitelkamattól 50%-a lehet, és nem haladhatja meg az évi 4 százalékpontot. Kamattámogatás a hitelprogram keretében olyan 2014. december 31-ig megkötött hitelszerződés esetén nyújtható, amelynek a lejáratát legfeljebb 7 év, azon belül legfeljebb 4 év türelmi idővel, és amelynek a hitelösszege legalább 50 millió forint, de legfeljebb 250 millió forint. A jogszabály intézkedései – jelen rendelet 1. § 5. pontja alapján – a termelői csoportokra is vonatkoznak.

16/2014. (X. 15.) FM rendelet a 2014. évi egységes területalapú támogatás, valamint a különleges tejtámogatás összegének megállapításáról

• Egységes területalapú támogatás

Egységes területalapú támogatás jogcímen hektáronként legfeljebb 70 703,07 Ft vehető igénybe. A támogatásra jogosult országos bázisterület nagysága 4 829 000 hektár.

• Különleges tejtámogatás

A tejtermelőket sújtó különleges hátrányok kezeléséhez kapcsolódó különleges támogatás mértéke a 2014. évre vonatkozóan legfeljebb 8,94 Ft/kg, a számításba vehető összes tejmenyiség legfeljebb 1 502 771 417 kg, ahol 1 kg tej 0,971 liter tejnek felel meg.

23/2014. (XI. 3.) FM rendelet az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás, valamint az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatások 2014. évi igénybevitelével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 35/2014. (IV. 4.) VM rendelet alapján nyújtható átmeneti nemzeti támogatások jogcímeihez kapcsolódó támogatási összegekről

• Hízottbikartartás támogatása

Az átmeneti nemzeti támogatások 2014. évi igénybevitelével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 35/2014. (IV. 4.) VM rendelet alapján összesen legfeljebb 4 752 342 000 Ft, történelmi bázis jogosultságonként, illetve kiegészítő történelmi bázis jogosultságonként legfeljebb 47 200 Ft támogatás vehető igénybe.

• Tejtámogatás

A jogcím keretében összesen legfeljebb 13 461 967 000 Ft, történelmi bázis jogosultságonként legfeljebb 7,10 Ft támogatás vehető igénybe.

- **Anyatehéntartás termeléshez kötött támogatása**

Az anyatehenek után összesen legfeljebb 3 451 674 900 Ft, egyedenként legfeljebb 29 500 Ft vehető igénybe.

- **Extenzifikációs szarvasmarhatartás támogatása**

A jogcím keretében összesen legfeljebb 3 451 674 980 Ft, történelmi bázis jogosultságonként legfeljebb 43 540 Ft támogatás vehető igénybe.

24/2014. (XI. 6.) FM rendelet az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet és a sertésfeldolgozást végző élelmiszer-feldolgozók részére nyújtott „de minimis” támogatásról szóló 67/2013. (VII. 29.) VM rendelet módosításáról

A rendelet mellékelte felsorolja a 2015–20 időszakra érvényes támogatási jogcímeket (állatbetegség megnevezését), a támogatható állatfajokat (így pl. szarvasmarha), továbbá a támogatható költségek maximális, áfát nem tartalmazó értékét forintban.

8/2014. (XI. 19.) MvM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott egyes agrártámogatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet – többek között – az alábbi miniszteri jogszabályok módosításait tartalmazza:

- **Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételeinek általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet módosítása**

A rendelet egyebek mellett módosításokat tartalmaz a kifizetési kérelmek benyújtási határidejére és ütemezésére vonatkozóan.

- **Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 27/2007. (IV. 17.) FVM rendelet módosítása**

A módosítás szerint az ATK III. jogcím keretében támogatásra jogosult ügyfél legkésőbb 2015. március 31. napjáig köteles a vállaltakat megvalósítani, valamint az utolsó kifizetési kérelmet 2015. május 31. napjáig köteles benyújtani.

- **Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 47/2008. (IV. 17.) FVM rendelet módosítása**

A módosítás szerint, ha az ügyfél árbevételének

a) a támogatási kérelem benyújtását követő negyedik évben, vagy

b) a művelet megvalósulását követő első lezárt, teljes gazdasági évben realizált értéke az adott évre vállalt érték 75%-át nem éri el, az ügyfél köteles az ezt meghaladó csökkenésen túl egész százalékpontonként a valamennyi kifizetési kérelem alapján jóváhagyott támogatási összeg 0,5%-át, de legfeljebb 20%-át intézkedésben való jogosulatlan részvétel jogcímén visszafizetni.

- **Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program I. és II. intézkedéscsoportjához kapcsolódó képzések tárgyában nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 139/2008. (X. 22.) FVM rendelet módosítása**

A módosítás szerint az egyesített támogatási és kifizetési kérelmek benyújtásának időszaka az alábbiak szerint változik:

„c) 2015. évben

ca) március 1-jétől március 31-ig,

cb) június 1-jétől június 30-ig.”

- **Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a kertészeti gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez a 2013. évben nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 62/2013. (VII. 24.) VM rendelet módosítása**

A módosítás szerint az utolsó kifizetési kérelmet legkésőbb 2015. május 31-ig be kell nyújtani.

- **Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból egyes jogcímek esetében technológiai berendezések korszerűsítés céljából történő beszerzéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 116/2013. (XII. 12.) VM rendelet módosítása**

A módosítás szerint az ügyfél a támogatási határozat jogerőre emelkedésétől számított 9 hónapon belül köteles a támogatási határozatban jóváhagyott egyéb elszámolható kiadásnak nem minősülő támogatási összeg legalább 10%-ára vonatkozóan kifizetési kérelmet benyújtani.

31/2014. (XII. 9.) FM rendelet az egyes agrártámogatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet több agrártárgyú jogszabály, többek között az óvoda-, és iskolatej program szabályozásáról szóló rendeletek módosításait tartalmazza.

A módosítás értelmében 2014/2015. tanévben a kérelmező köteles

a) az augusztus 1-je után kezdődő szállítási időszakok vonatkozásában a szerződés másolati példányát és a szállítási szerződés bejelentésére vonatkozó kitöltött nyomtatványt legkésőbb 2014. november 30-ig,

b) a szerződésmódosítás másolati példányát a szerződésmódosítás hatálybalépését követő első hónap végéig a kérelmező székhelye szerint illetékes MVH megyei kirendeltségéhez benyújtani.

32/2014. (XII. 9.) FM rendelet egyes élelmiszerlánc-biztonsági tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet több agrártárgyú jogszabály, többek között az egyes állatok szaporításának, a szaporítóanyag felhasználásának, valamint behozatalának és kivitelének állategészségügyi feltételeiről; az egyes állategészségügyi intézetek megszüntetéséről; az élelmiszer-előállítás és forgalomba hozatal egyes élelmiszer-higiéniai feltételeiről és az élelmiszerek hatósági ellenőrzéséről; az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről; az állatbetegségek bejelentésének rendjéről, valamint a fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzéséről szóló rendeletek módosításait tartalmazza.

36/2014. (XII. 17.) FM rendelet az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásról

A jogszabály a nem előrecsomagolt élelmiszerekre vonatkozó kötelező tájékoztatással, valamint a tételazonosító jelölésekkel kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazza.

12/2014. (XII. 30.) MvM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló egyes agrár-vidékfejlesztési támogatási tárgyú rendeletek módosításáról

A rendelet több agrártárgyú jogszabály, többek között az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól; az öntözés, a melioráció és a területi vízgazdálkodás mezőgazdasági üzemi és közösségi létesítményeinek fejlesztéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről; az agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről; valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból egyes jogcímek esetében technológiai berendezések korszerűsítés céljából történő beszerzéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló rendeletek módosítását tartalmazza.

MVH KÖZLEMÉNYEK:

165/2014. (X. 13.) számú MVH Közlemény az Új Magyarország TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram kapcsán kamat megfizetéséhez igénybe vehető csekély összegű támogatásról, valamint egyes agrártámogatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 15/2014. (X. 9.) FM rendelet szerinti kamattámogatási és támogatás lehívási kérelemről
A támogatás olyan 2014. december 31-éig megkötött, érvényes hitelszerződések esetén nyújtható, amelynek lejáratja legfeljebb 7 év – maximum 4 éves türelmi idővel – és a hitel összege legalább 50 millió forint, de legfeljebb 250 millió forint. A kamattámogatás mértéke a termelői szerveződés rendelkezésére álló szabad csekély összegű támogatási keret figyelembevételével legfeljebb a hitelkamat 50%-a, de legfeljebb évi 4 százalékpont lehet.

A jogszabály intézkedései – a 15/2014 (X.9.) FM rendelet 1. § 5. pontja alapján – a termelői csoportokra is vonatkoznak.

186/2014. (XI. 25.) számú MVH Közlemény az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet szerinti támogatások igényléséhez rendszeresített nyomtatványokról

A Közlemény alapján az elfogadott hazai állategészségügyi programok alapján kötelezően végrehajtandó, vagy a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által elrendelt vagy az állatállományok állat-egészségügyi programjában szereplő intézkedések, monitoring vizsgálatok, tesztek és szűrési intézkedések, gyógykezelések, immunizálások, illetve az ezen tevékenységek elvégzéséhez szükséges állategészségügyi szolgáltatások költségeihez vissza nem térítendő támogatás vehető igénybe.

A Közleményben foglaltak a 2014. november 1-jétől elvégzett szolgáltatásokra vonatkozóan alkalmazhatók.

188/2014. (XI. 27.) MVH Közlemény a nemzeti kvótatartalékból történő közvetlen értékesítési és beszállítási tejkvóta igénylésének feltételeiről

Az MVH a Közlemény alapján a nemzeti kvótatartalékból történő közvetlen értékesítési és beszállítási tejkvóta térítésmentes igénylésére pályázatot hirdet, a Közlemény kihirdetésétől 2015. február 20-ig terjedő kérelembenyújtási időszakkal.

A nemzeti kvótatartalék terhére legfeljebb 60 millió kg közvetlen értékesítési tejkvóta és 60 millió kg beszállítási tejkvóta kiosztására kerülhet sor, melyből fiatal tejtermelők részére elkülönített keret áll rendelkezésre, melynek mértéke közvetlen értékesítési tejkvótából 5 millió kg, beszállítási tejkvótából 5 millió kg.

A kérelem a jelen Közlemény 2. számú mellékletében található K1000-2014/15. számú, „Nemzeti kvótatartalékból történő kvótaigénylés” elnevezésű nyomtatványon nyújtható be a Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Kft. (továbbiakban: MTKI Kft.) címére (1450 Budapest, Pf.: 31.)

Az igényelhető kvóta mennyisége a 2013/2014. kvótaévben a termelő tulajdonában lévő kvóta 100 %-a és a 2013/2014. kvótaévben a termelő tulajdonában lévő kvóta 100 %-át meghaladó teljesítés mennyiségeinek különbözete.

A jóváhagyott kérelmek alapján a termelő részére kiosztásra kerülő tejkvóta a 2014/2015. kvótaévre visszamenőleg kerül átvezetésre a termelő részére, 2014. április 1-jétől kezdődő hatállyal. A jelen közlemény alapján kiosztott kvóta a 2014/2015. kvótaév végéig (2015. március 31-ig) nem ruházható át, nem adható bérbe.

199/2014. (XII.12.) számú MVH Közlemény az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból egyes jogcímek esetében technológiai berendezések korszerűsítés céljából történő beszerzéséhez nyújtandó támogatások kifizetésének részletes feltételeiről szóló 106/2014. (VII. 22.) számú MVH Közlemény módosításáról

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott egyes agrártámogatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 8/2014. (XI. 19.) MvM rendelet alapján az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból egyes jogcímek esetében technológiai berendezések korszerűsítés céljából történő beszerzéséhez nyújtandó támogatások kifizetésének részletes feltételeiről szóló 106/2014. (VII. 22.) számú MVH Közlemény módosítása vált szükségessé. Jelen közlemény ezeket a módosításokat tartalmazza.

200/2014. (XII.12.) számú MVH Közlemény az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatás kifizetésének igényléséről szóló 107/2014. (VII. 22.) számú MVH Közlemény módosításáról

A Miniszterelnökséget vezető miniszter 2014. november 20. napján hatályba lépett 8/2014. (XI. 19.) MvM rendelete alapján módosult az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 27/2007. (IV. 17.) FVM rendelet (ÁTK I-III.).

Ennek megfelelően – figyelemmel arra, hogy a módosítások az ÁTK I-III. támogatási rendelet nagyobb számú rendelkezését, ezáltal a Közlemény szinte valamennyi fejezetét érintik – a

könnyebb áttekinthetőség, kezelhetőség érdekében a módosuló rendelkezések a Közlemény egy külön fejezetében kerülnek feltüntetésre.

213/2014. (XII. 12.) MVH Közlemény az Élelmiszer Forgóeszköz Hitelprogram kapcsán kamat megfizetéséhez igénybe vehető csekély összegű (de minimis) támogatásról szóló 108/2013. (XI. 28.) VM rendelet szerinti kamattámogatási és támogatás lehívási kérelemről

A támogatás olyan 2014. december 31-éig megkötött hitelszerződések esetén nyújtható, amelyek lejáratát legfeljebb 6 év – legfeljebb 3 éves türelmi idővel – és amelynél a hitel összege legalább 5 millió forint, legfeljebb 500 millió forint.

219/2014. (XII. 19.) számú MVH Közlemény a sovány tejpor és vaj magántárolási támogatásához kapcsolódó kérelem beadási időszak módosításáról

A Közlemény a sovány tejpor magántárolási támogatásáról szóló 132/2014. (IX. 6.) számú és a vaj magántárolási támogatásáról szóló 133/2014. (IX. 6.) számú MVH közlemények módosításáról rendelkezik. A módosítás szükségességét a Bizottság 2014. december 16-i vaj és a sovány tejpor magántárolási támogatása iránti kérelmek benyújtási határideje tekintetében történő módosításáról szóló 1337/2014/EU végrehajtási rendelete indokolja, amely ideiglenes támogatási intézkedésként rendelkezik a sovány tejporra és vajra vonatkozó magántárolási támogatás kérelem beadási időszakának meghosszabbításáról.

220/2014. (XII. 19.) számú MVH Közlemény a sovány tejpor rögzített áron történő felvásárlásáról

Az MVH jelen Közlemény alapján, rögzített áron vásárolja fel azt, a követelményeknek megfelelő, jóváhagyott uniós vállalkozás által, tehéntejből porlasztásos eljárással előállított kiváló minőségű sovány tejporthoz, amelyet a 2015. január 1-jétől 2015. szeptember 30-ig tartó időszak alatt számára felajánlanak.

221/2014. (XII. 19.) számú MVH Közlemény a vaj rögzített áron történő felvásárlásáról

Az MVH jelen Közlemény alapján, intervenció áron vásárolja fel azt, a követelményeknek megfelelő, jóváhagyott uniós vállalkozás által közvetlenül és kizárólag olyan pasztörözött tejszínből készült, közvetlenül és kizárólag tehéntejből nyert vaj, amelyet 2015. január 1-jétől szeptember 30-ig tartó időszak alatt számára felajánlanak.

A vaj rögzített áron történő felvásárlása a referencia ár (246,39 EUR/100 kg) 90%-án, azaz 221,751 EUR/100 kg áron történik.

223/2014. (XII. 19.) számú MVH Közlemény az intervenció vaj tárolásában való részvételről

A Közlemény a vaj intervenció keretében történő tárolása intézkedésben való részvétel részletes rendjét határozza meg és a felajánláshoz kapcsolódó, benyújtandó nyomtatványokat rendszerezíti.

Az MVH a tárolási szerződés keretében az alábbi díjakat fizeti:

Betárolási díj: 4,79 euró/tonna

Betárolási díj árumozgatás nélkül: 3,55 euró/tonna

Tárolási díj: 12,30 euró/tonna/hónap

Kitárolási díj: 5,04 euró/tonna

Kitárolási díj árumozgatás nélkül: 3,92 euró/tonna

A megadott tárolási díjak az általános forgalmi adót nem tartalmazzák.

Az összeg forintba történő átszámításához átváltási árfolyam 310,57 forint/euró.

NÉBIH KÖZLEMÉNYEK:

Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer (EKÁER)

2015. január 1-jével útjára indult az EKÁER. Az új rendszer az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság hatáskörébe tartozó termékek esetén kizárólag a FELIR azonosítóval rendelkező ügyfelek szállítmányához ad számot.

A NÉBIH FELIR kereső alkalmazásának oldalán (<http://portal.nebih.gov.hu/web/guest/felir-kereso>) ellenőrizhető, hogy

- a forgalmazott termék a vámtarifaszám alapján FELIR köteles-e,
- egy adott vállalkozása a TEÁOR száma alapján FELIR regisztráció kötelezett-e, valamint,
- az adott vállalkozás rendelkezik-e FELIR azonosítóval.

A rendszer másik sarkalatos pontja, hogy uniós tagállamból történő élelmiszer behozatala esetén azt csak a 3/2010 (VII. 5.) VM rendelet alapján bejelentett első magyarországi tárolási helyen engedni kirakodni. A rendelet szerint azoknak az élelmiszer-vállalkozásoknak, amelyek harmadik országból vagy uniós tagállamból élelmiszert forgalomba hozatal, vagy tovább feldolgozás céljából behoznak, regisztrálniuk kell magukat és azt a telephelyet, első magyarországi tárolási helyet, ahol az árut először betárolták. A regisztrált első magyarországi tárolási helyek a NÉBIH weboldalán található kereső (<http://portal.nebih.gov.hu/elso-betarolasi-hely-kereso>) segítségével elérhetők.

EURÓPAI UNIÓS JOGSZABÁLYOK:

1100/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet (2014. október 17.) az 1187/2009/EK rendeletben előírt kontingens keretében az Amerikai Egyesült Államokba 2015-ben exportálandó sajtokra vonatkozó kiviteli engedélyek iránti kérelmekre alkalmazandó odaítélési együttható megállapításáról

Tekintettel arra, hogy az egyes termékcsoportok és kontingensek tekintetében a kiviteli engedélyek iránti kérelmekben szereplő mennyiségek meghaladják a 2015. kontingensévre rendelkezésre álló mennyiségeket. Ezért az igényelt mennyiségekre elosztási együtthatók alkalmazását rögzíti a rendelet, valamint meghatározza, hogy a kiviteli engedélyek milyen mennyiségekre bocsáthatók ki. Azokban az esetekben pedig, amikor a kiviteli engedélyek iránti kérelmekben szereplő mennyiségek nem érik el a 2015. kontingensévre rendelkezésre álló mennyiségeket, odaítélési együttható alkalmazásával az eredetileg igényelt mennyiségek arányában felosztásra kerül a kérelmezők között.

1165/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet (2014. október 31.) a 2535/2001/EK rendeletnek az Ukrajnából származó tejtermékekre vonatkozó vámkontingensek kezelése tekintetében történő módosításáról

A rendelet az Ukrajnából származó tejtermékekre vonatkozó

vámkontingensek kezelése tekintetében történő módosításokat tartalmazza.

1150/2014/EU parlamenti és tanácsi rendelet (2014. október 29.) az Ukrajnából származó árukra vonatkozó vámok csökkentéséről vagy eltörléséről szóló 374/2014/EU rendelet módosításáról

A rendelet - tekintettel az Ukrajna előtt továbbra is fennálló kihívásokra – a 374/2014/EU rendelet alkalmazását 2015. december 31-ig meghosszabbítja.

A rendelet alapján az Ukrajnából származó árukra vonatkozó vámokat a rendelet I. mellékletnek megfelelően csökkenteni kell, vagy el kell törölni. Amennyiben az I. mellékletben szakaszolási kategóriákra történik hivatkozás, a vámok 2014-re és 2015-re vonatkozó alapértékét a 0. szakaszolási kategória esetében el kell törölni, valamint a 3. szakaszolási kategória esetében 25 %-kal, az 5. szakaszolási kategória esetében 16,7 %-kal, a 7. szakaszolási kategória esetében pedig 12,5 %-kal kell csökkenteni.

1144/2014/EU parlamenti és tanácsi rendelet (2014. október 22.) a belső piacon és harmadik országokban megvalósított, mezőgazdasági termékekre vonatkozó tájékoztatásnyújtási és promóciós intézkedésekről, és a 3/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

A rendelet hatályon kívül helyezi a 3/2008/EK tanácsi rendeletet. A rendelet egyik legfontosabb módosítása, hogy a korábban az Unió által a belső piaci egyszerű programokhoz nyújtott 50%-os pénzügyi hozzájárulás mértéke az új rendelet alapján támogatható kiadások 70 %-ára nő. Az Unió által a harmadik országbeli egyszerű programokhoz nyújtott pénzügyi hozzájárulás mértéke pedig a támogatható kiadások 80 %-a lehet. A kiadások fennmaradó része kizárólag a javaslattevő szervezetet terheli.

1263/2014/EU bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet (2014. november 26.) ideiglenes rendkívüli támogatás biztosításáról az észt, lett és litván tejtermelők számára

Az orosz importtilalom leginkább az orosz exporttól nagymértékben függő Észtország, Lettország és Litvánia tej- és tejtermékágazatát érintette. 2013-ban a szóban forgó tagállamok tejtermék exportjának 15%-a Oroszországba irányult, mely harmadik országokba történő tejtermékkivitelük 60%-át jelenti. Augusztusban és szeptemberben Észtországban, Lettországban és Litvániában drasztikusan csökkent a tej termelői ára. Szeptemberben a tej termelői ára a tavalyi évhez viszonyítva 26-27% százalékkal volt alacsonyabb Észtországban és Lettországban, Litvániában pedig 33%-ot zuhant, így a tej termelői árának a fenntartható szint alá csökkenése veszélyezteti mindhárom balti állam tejtermelő ágazatát. Az uniós termékek oroszországi importtilalma által érintett tejtermelők számára ezért összesen 28 661 259 EUR célzott uniós támogatás kerül kiosztásra Észtországban, Lettországban és Litvániában, melyhez a tagállamok további támogatást nyújthatnak a tejtermelőknek.

1335/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet a tejjre és tejtermékekre vonatkozó behozatali szabályok és a vámkontingensek megnyitása tekintetében az 1255/1999/EK tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2535/2001/EK rendelet módosításáról

Tekintettel arra, hogy az 1101/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 2015. január 1-jei hatállyal módosította a 4. árucsoportba tartozó tejtermékekhez tartozó KN-kódokat, a tejtermékekhez tartozó megváltozott KN-kódok figyelembevétele érdekében a kapcsolódó rendeletet módosítása szükséges. A fenti jogszabály ezeket a módosításokat tartalmazza.

1336/2014/EU bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet a tej- és tejtermékágazatot érintő ideiglenes támogatási intézkedéseknek a vajra és sovány tejporra vonatkozó 2015. évi állami intervenciós időszak előrehozatala formájában történő megállapításáról

A rendelet lehetőséget ad arra, hogy az állami intervenciós felvásárlásra 2015-ben január 1-jétől szeptember 30-ig nyíljon lehetőség a vaj és a sovány tejpork tekintetében.

1337/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet a 947/2014/EU és a 948/2014/EU végrehajtási rendeletnek a vaj és a sovány tejpork magántárolási támogatása iránti kérelmek benyújtási határideje tekintetében történő módosításáról

A rendelet a jelenlegi piaci helyzetre való tekintettel a vaj és a sovány tejpork magántárolási támogatási rendszerét 2015. február 28-ig meghosszabbítja.

1366/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet a 3846/87/EGK rendelet által a mezőgazdasági termékekre vonatkozóan bevezetett export-visszatérítési nomenklatúrának a 2015. évre történő közzétételéről

A rendelet a mezőgazdasági termékek exportrendszerére vonatkozó rendelkezésekből következő, 2015. január 1-jén érvényes visszatérítési nomenklatúrát teszi közzé.

1370/2014/EU bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet a finn tejtermelőknek nyújtott ideiglenes rendkívüli támogatásról

Finnország azon országok közé tartozik, amelyek tejtermelése az orosz importtilalom bevezetése előtt a leginkább függött Oroszországtól. 2014 szeptemberében a tej termelői ára meredeken csökkent Finnországban, kizárólag az orosz importtilalom miatt. Az orosz importtilalom a finn tej- és tejtermékágazat működésének folyamatosságát veszélyezteti, ezért a piaci zavarok eredményes kezelése érdekében az Unió egyszeri pénzügyi keretösszeg formájában támogatást nyújt Finnországnak. A célzott uniós támogatás céljára összesen 10 729 307 EUR áll Finnország rendelkezésére, melynek kifizetését Finnország legkésőbb 2015. május 31-ig teljesíti.

1380/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet a tej- és tejtermékágazatban illeték megállapításáról szóló 1788/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 595/2004/EK rendelet módosításáról

A módosítás szerint az illetékfizetésre kötelezett felvásárlók és közvetlen értékesítés esetén a termelők minden év október 1-jéig megfizetik az esedékes összeget az illetékes hatóságnak a tagállam által megállapított szabályokkal összhangban; a felvásárlók felelősek azért, hogy a termelőktől az 1234/2007/EK rendelet 79. cikke alapján fizetendő, a szállításokra vonatkozó többletilletéket beszedjék.